

Узагальнення й
систематизація вивченого
про частини мови.
Тренувальні вправи



Хвилинка ерудита

- Підготувати усне висловлювання про службові частини мови, розгадавши

пропущені слова в опорному конспекті. Підібрати приклади.

Прийменником називається У реченні їх використовують для Наприклад:

Сполучник — це ..., що служить для ... Наприклад: ...

Часткою називають ... У мовленні частки використовуються для ... Наприклад: ..

Вигук — це ..., що вживається для ... Наприклад: ...

Робота з текстом


- Прочитати текст, визначити його стиль і тип мовлення.
Тему чи основну думку відображає заголовок?

ЖОВТЕ ПОЛУМ'Я КУЛЬБАБ

День був майже літній. Трава виблискувала свіжою зеленню. Кульбабки, яких було тут рясно, здавалися сонячними бризками, розсипаними посмарагдовому оксамиту.

Через довгі паузи подавала голос зозуля. Високо в небі літали ластівки, наздоганяючи одна одну. У теплом повітрі прозорими хмарками мерехтіли міріади комашок. Метелики, мов розфарбовані клаптики паперу, то злітали в повітря, то пили нектар з квітів, тріпочучи крильцями.

Привела сюди Маргариту ще минулого року ледь помітна стежка. Їй здавалося, що ніхто, крім неї, у цілому світі не знає цього місця.



Восени вона приходила слухати співучих дроздів, милувалася старими дубами, що стояли купою неподалік.

І лише весною дівчинка помітила дві високі черешні. Коли вони зацвіли, то стали схожі на дві величезні рожеві повітряні кулі.

З обережком кульбабок Маргарита присіла біля кринички й примостила квіти так, щоб не падали у воду.

Синіло у високій траві мілке озерце. Звідки пробивається вода?

Куди біжить?

Узяла кульбабку за жовтогарячу голівку, потягла. Повільно вивільнилася довга ніжка з обережком. Уклала голівку до голівки. Еластичні стебла корилися її пальцям. Дівчина не відчувала ні простору, ні часу...

Післятекстові завдання

- ▶ Якою ви уявляєте за текстом картину літнього дня?
- ▶ З'ясувати значення слова міради. Підібрати до нього синоніми.
- ▶ Пояснити правопис слів зеленню, сонячними, ніхто, крильцями, мерехтіли, оберемок.
- ▶ Зробити звуковий запис слів літній, зеленню, розсипаними, місця, нижче.
- ▶ Указати частину мови слів майже, бризки, наздоганяти, неподалік, слухняний, комбінувати, звідки, щоб, ні, дві.
 - ▶ Зробити розбір виділених слів як частин мови.

Морфологічний практикум

► Прочитати текст. З якого художнього твору і якого автора цей уривок?

— От і принесли нам лебеді на крилах життя,— говорить до неба і землі мій дід Дем'ян, а його руці весело поблискує струг, яким він донедавна вистругував шпиці.

— Життя? — дивуюсь я.

— Еге ж: і весну, і життя. Тепер, внучку, геть-чисто все почне оживати: скресне крига на ріках та озерах, розмерзнеться сік у деревах, прокинеться грім у хмарах, а сонце своїми ключами відімкне землю.

— Діду, а які у сонця ключі? — ще більше дивуюсь я, бо й не догадувався досі, що воно, наче людина, може мати ключі.

— Золоті, внучку, золоті.

— І як воно відмикає ними землю?

— А ось так: якоїсь доброї години гляне сонце із свого віконечка вниз, побачить, що там і земля, і люди, і худібка, і птиця помарніли і скучили завесною, та й питаємісяця-брата, чи не пора землю відімкнути? Місяць кивне головою, а сонце посміхнеться і на промінні спустить у ліси, у луки, в поля і на воду ключі, а вони вже знають своє діло! (М. Стельмах)

Граматичне конструювання

► Скласти граматичні моделі з іменників та прийменників. Пояснити правопис прийменників. З двома придумати і записати речення.

Обрій, Україна, земля, хата, лихоліття, українці, океан, край.

На, над, поза, з-поміж, до, із-за, через, незважаючи на.

Використані джерела:

https://subject.com.ua/lesson/mova/7klas_2/45.html